

Rettevejledning til reeksamen i erhvervsret august 2013:

Opgave 1.

De studerende bør indledningsvist redegøre for hvilken form for mellemmand Ingolf Ibsen optræder som. Der vil i den forbindelse ud fra opgavens oplysninger være grundlag for at konstatere, at Ingolf Ibsen optræder som kommissionær, idet Ingolf på messen selv udfærdiger og underskriver købskvitteringer og i øvrigt handler i eget navn. Samtidig hermed sker salget af dukkerne for Inge Ivrigs regning, og dermed er de for kommission gældende karakteristika til stede. Kommissionsformen vil nærmere beskrevet være at anse som civilkommission jf. KMSL § 4, stk. 1.

Spørgsmål 1:

Først og fremmest må de studerende tage stilling til Ingolfs salg af dukken Chucky til 1.500 kr., dvs. 1.500 kr. under Inges mindstepris på 3.000 kr. Inge gør i den forbindelse principalt krav på at få Chucky tilbageleveret og subsidiært forlanger hun, at Ingolf betaler differencen.

For så vidt angår retten til gods er udgangspunktet at finde i KMSL § 53, som fastslår at kommittenten (Inge) har ejendomsretten til det hos M værende gods. Modifikationen hertil findes i ekstinktionsreglen i KMSL § 54, stk. 1, ifølge hvilken tredjemand (Kaj Kaktus) vinder retten til godset, såfremt godset (dukken) er mellemmandens (Ingolf) besiddelse og tredjemand (Kaj Kaktus) er i god tro (dvs. hverken vidste eller burde vide, at kommissionæren ved salget væsentligt tilsidesatte kommittentens interesser). Disse betingelser må siges at være opfyldt; Chucky er i Ingolfs besiddelse og Kaj Kaktus er ikke i ond tro omkring Ingolfs salg af Chucky til 1.500 kr. Konklusionen er således at Kaj Kaktus vinder retten til Chucky og Inge kan således ikke kræve Chucky tilbageleveret. For så vidt angår Inges subsidiære påstand, som går på, at kræve den mistede sum på 1.500 kr. betalt af Ingolf må opmærksomheden henledes på reglen i KMSL § 15, stk. 2. Af reglen følger det, at såfremt kommittenten på grund af bestemmelsen i KMSL § 54, stk. 1 ikke kan få sit gods tilbage selv om han afviser en aftale, skal kommissionæren erstatte dets værdi. Dog følger det endvidere af reglen i KMSL § 16, at hvis tilfældet alene er det, at kommissionæren har fraveget et sat limitum, kan kommissionæren i reglen undgå afvisningen ved at betale

prisforskellen. Konklusionen er således, at Inges subsidiære påstand må tages til følge således, at Ingolf må betale Inge prisforskellen på de 1.500 kr. jf. KMSL § 16.

Den næste problemstilling de studerende må forholde sig til er Inges påstand om, at hun er den retmæssige ejer af de 2.500 kr. som Grete Gavmild betalte ekstra for dukkerne Kyl, Ryl og Pyl. I den forbindelse må det påpeges, at det fremgår af reglen i KMSL § 9, at såfremt limitum er foreskrevet, bør kommissionæren alligevel søge at opnå en fordelagtige pris, hvis forholdene ved aftalens indgåelse gør det muligt. Desuden følger det af KMSL § 13, at kommissionæren skal godskrive kommittenten alt, hvad han har opnået gennem aftale med tredjemand. I nærværende sammenhæng har Ingolf uden videre modtaget 2.500 kr. ekstra for de pågældende dukker ved købeaftalens indgåelse. Som følge af KMSL § 13 må det konstateres, at dette beløb retmæssigt tilkommer Inge. Resultatet kan endvidere begrundes ud fra den betragtning, at kommissionæren netop handler for kommittentens regning, hvorfor det økonomiske resultat (positivt eller negativt) således tilfalder kommittenten. Konklusionen er dermed at Inges påstand, om at hun er den retmæssige ejer af de 2.500 kr. således må imødekommes.

Inge gør som det tredje gældende, at hun ikke vil betale Ingolf de aftalte 25 %, idet han ikke har holdt sig til hendes forskrifter. Som udgangspunkt har en kommissionær ret til provision af de aftaler han afslutter for kommittentens regning. I tilfælde som nærværende, hvor vi har med civilkommission at gøre, kræves det, at der foreligger en aftale, lovhjemmel eller sædvane der berettiger kommissionæren til provisionen. I opgavens oplyses det, at Inge erklærer at 25 % af salget tilfalder Ingolf, hvorfor der således foreligger en aftale mellem parterne omkring provisionen til Ingolf. Inge afviser at betale Ingolf de aftalte 25 %, idet hun mener at han har tilsidesat hendes forskrifter. Som udgangspunkt må der gives Inge medhold heri, idet Ingolf misligholder aftalen med Inge ved at sælge til under limitum, og denne løsning må anses som acceptabel. Bedre er det dog, hvis det ses, at Inge opnår et krav mod Ingolf på 1.500 kr. jf. ovenstående, således at hun stilles som om Chucky var blevet solgt til det aftalte limitum på 3.000 kr. Ingolf må således være berettiget til den aftalte provision, idet Inge i modsat fald ville være stillet bedre, end hvis Ingolf havde handlet korrekt/fulgt hendes forskrifter.

Spørgsmål 2:

Inge Ivrig kræver gælds brevet på 2.100 kr. udstedt af Tage Tagværk i forbindelse med købet af Lommelise udbetalt til sig. Her må det fremhæves, at retten til at gøre fordringen med tredjemand (Tage Tagværk) gældende, som udgangspunkt tilkommer kommissionæren jf. KMSL § 60, stk. 1. Dog kan kommittenten under de i KMSL §§ 57 og 58 angivne betingelser tiltage sig denne ret, men i nærværende har vi med et tilfælde omfattet af reglen i KMSL § 60, stk. 2 at gøre. Af denne bestemmelse følger det, at i de tilfælde tredjemands betaling finder sted, efter at kommissionæren er gået konkurs, må konkursboet i alle tilfælde afgive det modtagne beløb til kommittenten. Konklusionen er dermed at Inge Ivrigs krav er berettiget og konkursboet må således udbetale gælds brevet pålydende til Inge Ivrig.

Litteratur: Camilla Hørby Jensen, Paul Krüger Andersen, Nis Jul Clausen, Hans Henrik Edlund, René Franz Henschel og Hans Viggo Godsk Pedersen: Dansk Privatret 17. udgave s. 169 ff.

Spørgsmål 3:

Inge retter et krav mod Tom Tank som følge af angrebet fra hans hund Sara. Der er i nærværende sammenhæng tale om en erstatningsretlig problemstilling, hvorfor det afgørende for hvorvidt Inge Ivrigs krav kan imødekommes bliver, om de 4 erstatningsretlige betingelser er opfyldte. Først og fremmest må der foreligge en skade/et tab. Dette gør sig gældende, idet vi får oplyst, at Inge som følge af angrebet fra hunden Sara bliver uarbejdsdygtig i 4 uger og desuden får et varigt mén på 4 %. Herudover må det konstateres, at der er årsagsforbindelse mellem angrebet fra Sara og Inges skade/tab. I øvrigt må skaden/tabets siges at være en adækvat følge af angrebet. Den sidste betingelse for at der kan tilkendes et erstatningskrav er, at der foreligger et ansvarsgrundlag. Det oplyses i opgaven, at Betty Bred havde Sara i en forsvarlig hundesnor og at det lader til at hun havde et godt tag i snoren, idet det tog flere minutter for Sara at rive sig fri. Således er der ikke umiddelbart noget der indikerer uagtsomhed fra Betty Breds side. Der synes heller at foreligge uforsvarlighed hos Tom Tank, idet det oplyses, at Betty Bred er hundeluffer, hvorfor han således har overladt sin hund til en person der er i stand til at varetage opgaven med hundeluffningen (modsat hvis f.eks. det havde været et barn der havde gået tur med hunden). Dog er der i forhold til hundeejere fastsat et objektivi ansvar i Hundeloven for de skader hunden forvolder. Dette objektive ansvar følger af Hundelovens § 8, stk. 1, som fastslår, at besidderen af en hund er

forpligtet til at erstatte den skade hunden forvolder. Desuden følger det af lovens § 8, stk. 2, at det påhviler besidderen af en hund at holde den ansvarsforsikret. Som følge heraf må det dermed konkluderes, at Inge Ivrig kan rette et erstatningskrav svarende til det tab hun lider mod Tom Tank. Tom Tanks ansvarsforsikring er herefter forpligtet til at udbetale erstatningssummen til Inge Ivrig, svarende til den tabte arbejdsfortjeneste på 4 uger jf. EAL § 1, stk. 1. Dog må det bemærkes, at der i forhold til méngrader under 4 % ikke ydes nogen godtgørelse jf. EAL § 4, stk. 1, 5. pkt. Det forventes dog ikke, at de studerende er bekendte med, men det er naturligvis et plus hvis det er tilfældet.

Litteratur: Camilla Hørby Jensen, Paul Krüger Andersen, Nis Jul Clausen, Hans Henrik Edlund, René Franz Henschel og Hans Viggo Godsk Pedersen: Dansk Privatret 17. udgave s.187

Opgave 2.

Spørgsmål 1:

De studerende bør indledningsvis fastslå, at Tommy Tørvetrillers køb af violinen er at karakterisere som et kreditkøb med ejendomsforbehold. Jakob Jodle optræder som erhvervsdrivende og yder kreditten som led i sit erhverv til Tommy Tørvetriller, mens Tommy Tørvetriller handler uden for sit erhverv jf. KAL § 1, stk. 1. Kreditaftaleloven finder således anvendelse.

Herefter må det afgøres om Jakob Jodle ligger inde med et gyldigt ejendomsforbehold i violinen. Betingelserne for et ejendomsforbeholds gyldighed er opregnet i KAL § 34. Herudover stilles der krav om at ejendomsforbeholdet er klart, og at det indeholder en identificering af det solgte, således at dette kan identificeres blandt køberens aktiver. Dette må siges at være tilfældet; den af Jakob Jodle forbeholdte ejendomsret er klar og udtrykkelig, og endvidere vedrører købekontrakten den pågældende Stradivarius-violin, hvilket således udgør en tilstrækkelig individualisering. Som det næste kræves det ifølge KAL § 34, stk. 1, nr. 1, at ejendomsforbeholdet er taget senest ved overgivelsen af det solgte. Dette gør sig gældende. Endvidere overstiger det samlede beløb der skal betales 2.000 kr. jf. KAL § 34, stk. 1, nr. 2, ligesom der heller ikke er tale om en kreditaftale med et variabelt lånebeløb jf. KAL § 34, stk. 1, nr. 3. Som det sidste må udbetalingskravet i KAL § 34, stk. 1, nr. 4 være opfyldt. Heraf følger, at sælgeren Jakob Jodle ved

overgivelsen af det solgte skal være fyldestgjort for mindst 20 % af kontantprisen. I nærværende sammenhæng erlægges Tommy Tørvertriller imidlertid harmonikaen, som han har arvet fra sin farfar, som byttegenstand. Idet en sådan byttegenstand godt kan benyttes som berigtigelse af udbetalingskravet, er betingelsen i KAL § 34, stk. 1, nr. 4 opfyldt, såfremt Jakob Jodle ved modtagelsen af harmonikaen bliver fyldestgjort for mindst 20 % af kontantprisen på 25.000 kr., dvs. 5.000 kr. Det oplyses, at Jakob Jodle under handlen vurderer harmonikaen til at være 5.000 kr. værd. Imidlertid opnår Jakob Jodle ved videresalget af harmonikaen til Hugo Humbug, kun 4.500 kr. grundet misfarvningen. Det faktum at Jakob Jodle kun får 4.500 kr. for harmonikaen ved videresalget af denne medfører imidlertid ikke at ejendomsforbeholdet er ugyldigt. Dette begrundes med, at bytteprisen ofte ligger en smule over prisen i ren handel, ligesom der ikke er noget der tyder på, at Jakob Jodle ikke med føje kunne antage, at harmonikaen havde den værdi, som blev lagt til grund ved købet. Som følge af ovenstående betragtninger må det hermed konkluderes, at den af Jakob Jodle forbeholdte ejendomsret er gyldig.

Litteratur: Camilla Hørby Jensen, Paul Krüger Andersen, Nis Jul Clausen, Hans Henrik Edlund, René Franz Henschel og Hans Viggo Godsk Pedersen: Dansk Privatret 17. udgave s.458.

Spørgsmål 2:

Et ejendomsforbehold afskærer ikke køberens (Tommy Tørvertrillers) kreditorer – her Georg Ganefryd – fra at foretage udlæg i køberens betingede ejendomsret. Imidlertid må dette ske med respekt for ejendomsforbeholdet. Som følge heraf kan Georg Ganefryd ikke søge sig fyldestgjort i Stradivarius-violinen så længe ejendomsforbeholdet består. Georg Ganefryd må således enten afvente restgældens indfrielse og dermed ejendomsforbeholdets ophør eller indfri sælgerens restfordring og så indtræde i sælgerens rettigheder i henhold til ejendomsforbeholdet. Konklusionen er dermed, at Jakob Jodle ikke skal respektere Georg Ganefryds udlæg i violinen.

Litteratur: Camilla Hørby Jensen, Paul Krüger Andersen, Nis Jul Clausen, Hans Henrik Edlund, René Franz Henschel og Hans Viggo Godsk Pedersen: Dansk Privatret 17. udgave s. 457.

Spørgsmål 3:

De studerende bør skelne mellem henholdsvis Helga Hidsigs og Tim Tynds forpligtelse. Tim Tynd har netop begrænset sin kaution til 60.000 kr., mens Helga Hidsig hæfter for det fulde lånebeløb på 120.000 kr. Ved forfaldstiden for banklånet er lånet alene blevet nedbragt til 90.000 kr. Borup Bank afkræver således Tim Tynd de 60.000 kr. han har stillet kaution for og alene restsummen på 30.000 kr. af Helga Hidsig. I denne forbindelse har den indfrie kaudionist her Tim Tynd mulighed for at iværksætte regres mod den anden kaudionist - Helga Hidsig. Ved opgørelsen mellem kaudionisterne Tim Tynd og Helga Hidsig må der i mangel af særlig aftale om den indbyrdes hæftelse ske en fordeling i forhold til, hvad de hver for sig kunne komme til at betale. I denne forbindelse bliver forholdstallene 50 for Tim Tynd og 75 for Helga Hidsig, idet Helga Hidsigs hæftelse begrænses til den faktiske gæld. Forholdet bliver derfor 2 til 3. I det endelige opgør skal Tim Tynd således betale 36.000 kr. og Helga Hidsig 54.000 kr. Dette betyder, at Tim Tynd kan rette et krav mod Helga Hidsig på 24.000 kr., svarende til hvad han har betalt for meget til Borup Bank i forhold til den indbyrdes hæftelse.

Litteratur: Camilla Hørby Jensen, Paul Krüger Andersen, Nis Jul Clausen, Hans Henrik Edlund, René Franz Henschel og Hans Viggo Godsk Pedersen: Dansk Privatret 17. udgave s.531.

Spørgsmål 4:

Der lægges i nærværende sammenhæng op til en diskussion i forhold til TL § 38. Afgørende i den forbindelse er, hvorvidt solariet falder ind under TL § 38 og dermed gribes af pantlover Borup Banks panteret eller solariet ikke omfattes heraf og dermed giver Soltoppen adgang til at tage solariet retur. Betingelsen for at TL § 38 finder anvendelse er som det første, at genstanden er *indlagt* i bygningen, som det næste at dette er sket på *ejerens bekostning* og som det sidste at solariet falder ind under det tilhører der opregnes i TL § 38. Først og fremmest kan det diskuteres hvorvidt solariet kan siges at være indlagt i Tommy Tørvetrillers villa. Det oplyses i opgaven, at solariet er blevet "monteret", hvorfor det således nok vil være mest nærliggende at antage at solariet er blevet *indlagt* i bygningen. Som det næste vil betingelsen om, at genstanden skal være indlagt på *ejerens bekostning* også være opfyldt uanset at der er tale om en lejeaftale.

Bestemmelsen i TL § 38 er præceptiv og lejeaftalen må således vige herfor. Herefter skal det drøftes, om et solarium kan siges at være blandt de genstande som TL § 38 omfatter.

Bestemmelsen opregner følgende: Ledninger, varmeanlæg, husholdningsmaskiner eller lignende. Et solarium kan ikke rubriceres under hverken begrebet ledninger, varmeanlæg eller husholdningsmaskiner, hvorfor det således må gå på en drøftelse af, hvorvidt solariet bliver grebet af formuleringen ”eller lignende”. I en diskussion heraf bør det være mest nærliggende at komme frem til, at solariet ikke omfattes af dette begreb, idet et solarium ikke er at betragte som hverken en naturlig, sædvanlig eller en integreret del af en beboelsesejendom. Konklusionen bliver således, at Soltoppen har ret til at tage solariet retur, idet solariet ikke fanges af Borup Banks panteret i villaen.

Litteratur: Camilla Hørby Jensen, Paul Krüger Andersen, Nis Jul Clausen, Hans Henrik Edlund, René Franz Henschel og Hans Viggo Godsk Pedersen: Dansk Privatret 17. udgave s.481 f.